

Kristeligt Dagblad

· IKKE VED MAGT OG IKKE VED STYRKE, MEN VED MIN ÅND ·

· SIGER HÆRSKARERS HERRE ·

MANDAG

3. JANUAR 2011

NR. 77 · 115. ÅRGANG

LØSSALG 23,00 KR.

TELEFON 33 48 05 00

Denne side er redigeret af Poul Nielsen

Hvilke 90 mandater afskaffer efterlønnen?

Politisk analyse



AF HENRIK HOFFMANN-HANSEN
politisk redaktør

Politisk vilje, mod og evne til at afskaffe efterlønsordningen eksisterer ikke, hverken før eller efter valget. Derfor ender det kun med mindre justeringer af ordningen

Rygtet om efterlønsordningens snarlige død var løbet forud for statsminister Lars Løkke Rasmussens (V) nytårstale lørdag aften.

Sandt nok rettede han sigte-

kornet mod den forkætrede ordning for at undgå at skære i "kernelvelfærden" de næste 10 år. Regeringen vil aflive efterlønnen for alle under 45 år og gradvis nedtrappe den for de 45-60-årige, lød det.

Dermed er banen kridtet op til en intens valgkamp, hvor der igen er markant forskel på, hvad højre og venstre side tilbyder vælgerne. Socialdemokraterne og SF afviser nemlig blankt at forringe efterlønsordningen, og de beskylder statsministeren for at begå et kolossalt løftebrud i forhold til velfærdsaftalen fra 2006.

Den blev indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Socialdemokraterne og lægger op til en gradvis forhøjelse af efterløns- og pensionsalderen fra 2019 og frem.

Siden har SF indgået et tæt samarbejde med Socialdemokraterne

om valgoplægget Fair Løsning. Her står, at også SF vil tilslutte sig aftalen fra 2006.

Samt at de to partier erkender, at der stadig er et problem med at sikre velfærden på længere sigt.

De har ligesom regeringen et mål om, at der bliver færre efterlønsmodtagere i fremtiden. Men de tror på, at gulerødder alene kan få hesten til truet.

De vil for eksempel lokke lønmodtagere til selv at framelde sig efterlønsordningen mod at kunne få udbetalt efterlønskontingentet skattefrit her og nu.

S og SF udtaler sig imidlertid meget skarpt imod helt at afskaffe ordningen, som regeringen vil.

Derfor er det også allerede nu givet, at der ikke bliver et forlig om en reform. Forhandlingerne begynder i slutningen af marts, og når de efter kort tid kører fast, vil statsministeren efter al sandsynlighed udskrive folke-

tingsvalg til april eller maj.

Men hvad så efter valget? Kan en ny S-SF-regering ikke nå frem til, at den økonomiske situation er meget værre, end regeringen har sagt, hvorfor man alligevel må afskaffe efterlønnen?

Det er meget usandsynligt. Især Socialdemokraternes nyere efterløns historie betyder, at en statsminister Helle Thorning-Schmidt efter valget har meget få manøvrer muligheder.

Ved blot den mindste forringelse af ordningen risikerer hun at blive beskyldt for at gentage den socialdemokratiske statsminister Poul Nyrup Rasmussens løftebrud fra 1998.

Desuden vil SF's venstrefløj gøre det vanskeligt for partiet at komme i nærheden af at sløjfe ordningen.

Genfinder Lars Løkke Rasmussen (V) regeringsmagten, skal han som minimum forene Liberal Alliances og Dansk Folkepartis syn på efterlønnen.

"Derfor er det også allerede nu givet, at der ikke bliver et forlig om en reform. Forhandlingerne begynder i slutningen af marts, og når de efter kort tid kører fast, vil statsministeren efter al sandsynlighed udskrive folketingsvalg til april eller maj."

Liberal Alliance vil afskaffe den meget hurtigere, end statsministeren foreslår, mens Dansk Folkeparti ligesom Socialdemokraterne vil bevare den.

Partiet accepterer, at regeringen gør efterlønnen til valgtema, fordi det efterhånden er Venstres og De Konservatives eneste chance for at komme i offensiven.

Dansk Folkeparti har dog ligesom Socialdemokraterne deres eget bud på en mildere efterløns-

reform. Gruppeformand Kristian Thulesen Dahl foreslår, at man skal kunne udsætte sin samlede efterlønsperiode. Går man for eksempel først på efterløn som 64-årig, skal man kunne fortsætte med at modtage efterløn, til man bliver 68 år og først derfra modtage folkepension.

Det skulle angiveligt få flere til at vente med efterløn.

På Christiansborg skal man kunne tælle til 90 mandater for at få et forslag gennemført. Når det gælder et farvel til efterløns-

ordningen, kan Lars Løkke Rasmussen foreløbig kun tælle til 78, nemlig mandaterne fra regeringspartierne, Det Radikale Venstre og Liberal Alliance.

I et så vidtrækkende spørgsmål som tilbagebetrækningsalder har der imidlertid altid været brede forlig, og det vil der også være næste gang. Statsministeren kan ikke lave et smalt forlig, for Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne holder hinanden i skak med deres forsvar for efterlønnen.

Derfor er rygtet om dens snarlige død for alle under 45 år stærkt overdrevet. Inden valget bliver der intet forlig, og bagefter bliver det maksimalt til en justering af ordningen, uanset hvem der har magten.

Det betyder, at der fortsat venter en stor uløst udfordring i at rette samfundsøkonomien op de næste 10-15 år.

hoffmann@k.dk

Jens Blendstrup, salmerne og eksistensen



▲ FORFATTEREN JENS BLENDSTRUP er dansk litteraturs sjove mand, der i et væld af noveller og digte skriver om tilværelsens skæve sider og tildragelser. Men Blendstrup har også et skarpt blik for andre sider af dansk litteratur end de humoristiske. Han finder stor inspiration i den danske salmeskat: "Salmer er vidnesbyrd om, hvordan man kaper livet ... De taler til hjertet og ikke til hjernen," siger Blendstrup i et stort interview om Kingo, Brorson og den kristendom, som han kredser om i flere bøger. – Foto: Jens Nørgaard Larsen/Scanpix.

BØGER SIDER 6

Populære unge forsøger også selvmord

8 ud 10 unge, der har forsøgt selvmord, opfatter sig selv som lige så populære eller mere populære end andre unge, viser en endnu ikke offentliggjort undersøgelse om unges trivsel i Danmark. Forskere er overraskede

AF LARS HENRIKSEN
OG KRISTINE KORSGAARD

Selvmoedsforsøg blandt unge er normalt forbundet med mobbeofre og andre isolerede. Men også klassens populære elever kan være langt ude, viser en ny undersøgelse fra Center for Ungdomsforskning ved Aarhus Universitet.

Den bygger på svar fra 3500 unge mellem 15 og 24 år og tegner et billede, der på flere områder afviger markant fra, hvad man indtil nu har vidst om, hvem der forsøger selvmord og hvorfor.

Der er eksempelvis lige så mange, der opfatter sig selv som mere populære end andre unge på samme alder blandt dem, der har overvejet selvmord og dem, der ikke har. Hos dem, der har forsøgt selvmord, siger hele 85 procent, at de føler sig lige så populære eller mere populære end andre. Det gælder også dem, der har forsøgt flere gange. Alle erkender dog samtidig, at de i virkeligheden har det skidt og føler sig ensomme.

Lektor Jens Christian Nielsen er leder af projektet og undrer sig over, at popularitet slet ikke ser ud til at beskytte imod isolation og selvmordsforsøg. Men han har alligevel et bud på en forklaring:

"Dem, der føler sig mere populære end andre, kan siges at være lidt uden for rammerne. De fremtræder måske som særligt modige

og stærke, og deres popularitet kan hænge sammen med, at de tager større risici end andre. De skiller sig ud, og det er ikke kun positivt," siger han og peger på, at tendensen går igen, når man ser på unge, der skærer i sig selv, mobber andre, tager stoffer eller har et særligt stort forbrug af alkohol.

Også her er andelen, der føler sig "mere populære end andre", mindst ligeså stor som blandt "normale" unge.

Også blandt landets selvmordsforskere undrer man sig. Ingen har direkte tidligere undersøgt sammenhængen mellem at være populær og selvmordstruet, men det kan meget vel være en lidt overset gruppe, mener professor i psykiatri på Københavns Universitet, Merete Nordentoft.

"Nu jeg tænker over det, har jeg flere gange hørt sætningen fra unge, der har forsøgt selvmord: Det er altid mig, de andre kommer til for at få hjælp. Men nu kan jeg ikke mere. Det kan jo godt opfattes som popularitet," siger hun.

At det hænger netop sådan sammen, bekræfter projektsygeplejerske på Bispebjerg Hospital Britt Morthorst. Hun har gennem flere år fulgt unge, der har forsøgt selvmord og oplever, at de ofte har meget stor indlevelsesevne. Så stor, at de nærmest er grænsløse og ender med at tage alle andres byrder på sig. Og så slides de op.

"Det her er en meget interessant undersøgelse i en tid, hvor stadig flere unge piger forsøger selvmord. Måske betyder det, at vi i den forebyggende indsats skal til også at have fokus på de populære piger ude på skolerne og spørge ind til, hvordan de egentlig har det," siger hun.

henriksen@k.dk

korsgaard@k.dk

DANMARK SIDE 2

KIRSTEN, GHITA, STIG

eller RITTER, DENE, VOSS EN STJERNEGAL KOMEDIE af Thomas Bernhard
Kirsten Lehfeldt, Ghita Norby, Stig Hoffmeyer Instr. Peter Langdal

★★★★★ PUBLIKUMSFORFØRELSE PÅ FØRSTE KLASSE BØRSN

★★★★★ SOFISTIKEREDE EKSTRAVAGANCER GREGERS D.H.

★★★★★ MAN JUBLER BT

STÆRKT UNDERHOLDENDE. UBETALELIGT FREDERIKSBORG AMTSAVIS



BETTYNAMSEN.DK · Tlf 33 21 14 90 · BILLETBILLET.DK · Tlf 70 272 272 · 26. NOV. - 22. JAN.

SENIORHØJSKOLEN

Udpluk af forårets kurser 2011

- Kursus 1 26.01 - 01.02 1 uge pris kr. 3000,-
Musikuge for kor og orkester - med hovedvægt lagt på det lettere klassiske repertoire.
- Kursus 2 02.02 - 15.02 2 uger pris kr. 3800,-
"Liden sol..." 14 dage med valgfag - litteratur, digitalt foto, limfjordsfortællinger, højskolesangbogen, akvarel mm
- Kursus 3 16.02 - 22.02 1 uge pris kr. 2800,-
Vinterhøjskole - klassisk højskole med fokus på nutidens udfordringer, problemer og udtryk
- Kursus 3A 16.02 - 22.02 1 uge pris kr. 2800,-
Litteraturkursus - et kursus med aktuelle forfattere og mediefolk - mød Kaare R. Skov og Svend Aage Madsen

www.seniorhoejskolen.dk · lone@seniorhoejskolen.dk · Degneparken 22 · Nørre Nissum · 7620 Lemvig

NYT KATALOG
2011
RING 97 89 10 11

NORSK REJSEBUREAU

~ 100 år på Strøget ~

Fredriksberggade 10
1459 København K
Tlf: 33124565
www.norskrejsebureau.dk



DFDS SEAWAYS
Få bilen gratis med på de fleste afgang.

NORWAY
POWERED BY NATURE

Lia Fjellhotell
Lavpris i uge 7
kun kr. 5.975
for 2 voksne og 2 børn u.
16 år i 5 nætter inkl. halv
pension. Lia Fjellhotell ligger
med en skøn udsigt,
150 km langrendsløjper
og liften lige ved hotellet.